

af denne Lov, saa ere Huusbonde og Tyende i denne Lov stillede lige, og forsaavidt deres Forseelse eller Forbrydelse, hvad man nu vil kalde det, er af den Natur, at man efter den øvrige Lovgivning kan paalægge dem Bånd- og Brødstraf, saae staae de lige, saa ere de lige behandlede; men de ere virkelig ikke lige behandlede, naar man i nærværende Lov for mindre Forseelser lader Bånd- og Brødstraf staae aaben for den ene Part og derimod ikke for den anden. At man ved dette Spørgsmaal, som ved flere andre, er kommet til at gaae en anden Veie end det andet Thing, det vil jeg ikke gaae ind paa, og jeg troer heller ikke, at den ærede Formand vil tillade mig at gaae ind derpaa. Jeg troer, at man i mange Sager nødvendigvis maa komme til at gaae forffjellige Veie. Det ligger imidlertid udenfor nærværende Sag, og jeg skal derfor ikke videre forfølge det. Naar den ærede Minister har henvilst til, at der i den ældre Lovgivning findes strengere Straffe med Hensyn til Bånd og Brød, ja endog Straf af Tugt- og Forbedringshuset, saa troer jeg ikke, at det siger mere ved denne Leilighed end ved mange andre, hvor man i den nyere Lovgivning er kommen til at nedsatte Straffene betydeligt fra hvad der i Fortiden har været Tilfældet. Det er jo Tilfældet i de forffjellige Straffelove, der i de sidste 10 a 20 Aar ere komne frem heri Landet, at Straffene der ere betydeligt formildede. Hvad nu selve den Straf angaaer, som her er Tale om, da skal jeg gjøre opmærksom paa, at i 1791, da disse Straffe bleve satte, som den ærede Minister paaberaar sig, da var der ikke Tale om, at de kunde medføre Tabet af nogen borgerlig Rettighed; dengang havde Landets Beboere i Almindelighed slet ingen borgerlige Rettigheder; men det er ganske anderledes nu. Dengang lede de Paagældende ikke paa en saadan Maade som nu under Straffen. Det, som jeg anseer for det værste, hvor der er Tale om disse Bånd-

og Brødstraffe, det er, at de Vedkommende for hele deres følgende Liv ville komme til at føle Straffen til deres Dødsdag. Det var ikke Tilfældet i hiin Tid, idet der da ikke kunde blive Tale om for en heel Klasse at tabe Noget i deres borgerlige Rettigheder ved Siden af deres Medborgere; men det er netop Tilfældet nu. Det er af dette Hensyn, at jeg lægger saa saare megen Vægt paa, at den omhandlede Bestemmelse gaaer ud af Lovforslaget, fordi Forseelsen, naar man især tænker paa Tyender i yngre Alder, maaskee kan være foranlediget fra Huusbondens Side, saa at Tyendet i et ubevogtet Dieblit lader sig henrive saaledes, at det bliver underkastet Bånd- og Brødstraf. Om det ogsaa kun er indtil 5 Dage, saa er derved sat en Plet paa det for hele dets øvrige Liv iblandt dets Medborgere; og det er det, jeg troer, man bør lægge særdeles stor Vægt paa at undgaae i en Lov som denne.

Sable: Den høitærede Justitsminister sagde, at der var talt og skrevet saa meget om at befrie Geistligheden fra verdslige Forretninger. Det, jeg tillod mig at spørge den høitærede Justitsminister om, det var, om han for sit Vedkommende gik ind paa disse Anskuelse og Rigtigheden af den deri indeholdte Sætning; thi selv om man ikke kunde faae Sagen gennemført ved denne Lov, saa var der jo dog Haab om, at, dersom den høitagtede Justitsminister havde den Anskuelse at den burde gjenføres, at den da kunde blive gjort gjældende i de betydelige Love, der kunne forventes om ikke ret lang Tid at komme ud, og hvor det omhandlede Forhold vil blive gjort til Gjenstand for Lovgivning. Jeg vil derfor endnu tillade mig at rette det Spørgsmaal til den høitagtede Justitsminister: om han for sit Vedkommende vil bidrage til at befrie Geistligheden fra de verdslige Forretninger. Det vil vistnok for Mange være kjær at høre den ærede Ministers Mening herom udtalt.